

ОДОБРЯВАМ:

*Миглена
Павлова
изпълнителен
директор на
АОП*

СТАНОВИЩЕ*

за осъществен контрол по чл. 233 от ЗОП

ВЪЗЛОЖИТЕЛ

Наименование:	Министерство на образованието и науката /МОН/
Вид:	Публичен
Партиден номер в РОП:	165

ПОРЪЧКА

Обект на поръчката:	Услуги
<p>Предмет: Чрез поръчката се цели сключване на тригодишен договор за абонаментно поддържане и обслужване на софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития, върху която „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ” ЕООД има авторски права, като през периода на изпълнение на договора следва да се извърши доработка на системата и да се въведат нови функционалности, които са необходими за следното: - управление на сигурността в общежитията чрез свързване на базата данни за настанените в общежитията лица със системата на Министерството на вътрешните работи; - обвързване на съществуващите в общежитията системи за контрол на достъпа и видеонаблюдение със системата на Министерството на вътрешните работи; - реализация на други услуги, посочвани от възложителя през периода на изпълнение на договора, насочени към усъвършенстването на управлението на сигурността в студентските общежития. - доработка на функционалностите на системата, позволяваща генериране на справки за дължим и платен наем (включително начин на плащане), дължими и платени нощувки (включително начин на плащане), издадени сметки по името на студента, регистрираните услуги (включително издадени сметки и начин на плащане), отчет на услугите по името на студента. Наред с изброените по-горе функционалности, които следва да бъдат доработени, през бъдещия тригодишен период системата за управление на ученическите общежития следва да бъде разширена, като се разработи и внедри модул, включващ функционалности за контрол върху правомерното хранене в студентските столове. Модулът за управление и контрол на студентските столове следва да позволява:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уеб конзола за достъп до интегрираната среда за управление на електронни идентификатори за лица, имащи право на субсидирано хранене. • Възможност за онлайн справки за анализ и контрол на субсидираните изхранвания за всички прилежащи студентски столове. • Връзка в реално време на Уеб конзолата за управление на електронните идентификатори към Регистъра на действащи и прекъснали студенти и докторанти. • Функционалности за въвеждане на централизирани правила, по които да работи системата за отчитане на субсидирано хранене във всеки от студентските столове. • Отчитане в реално време на всяко субсидирано изхранване. • С влизането в сила на Европейския регламент (ЕС) 2016/679 за съхранение и защита на личните данни (GDPR) възниква необходимостта от 	

привеждането на системата за управление на студентски общежития в съответствие с изискванията на регламента. • Силно належащо е обновяването на лицензите на системата за управление на студентски общежития, тъй като в системата в сегашния ѝ вид има проблем, който е от критична важност за работата ѝ – проблемът е свързан с ЕГН на лицата, родени след 2000 г. Такива лица са студенти от 01.10.2018 г. Множество висши учебни заведения са сигнализирали за този проблем. Той се отразява системата в операцията по настаняването и от там рефлектира във всички други операции. Лицензите трябва да бъдат обновени, така че да бъдат съобразени с формата на ЕГН на родените след 2000 г.

Прогнозна стойност: 1628000 BGN

ПРОЦЕДУРА

Уникален номер в РОП:	00165-2018-0010
Вид на процедурата:	Договаряне без предварително обявление
Решение за откриване на процедурата:	№ P01-73 от 18.10.2018 г.

СТАНОВИЩЕ

Прилагано правно основание: Чл. 79, ал. 1, т. 3 от ЗОП

Изисквания на ЗОП:

- възлагането на обществената поръчка на друго лице би довело до нарушаване на изключителни права, включително на права на интелектуална собственост;
 - не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката.

Представени от възложителя мотиви и доказателства:

В Агенцията по обществени поръчки (АОП) е постъпило Решение № P01-73 от 18.10.2018 г. на главния секретар на Министерството на образованието и науката /МОН/ (упълномощен със Заповед № РД09-2371/09.05.2017 г. на министъра на образованието и науката) за откриване на процедура на договаряне без предварително обявление на основание чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „в“ от ЗОП.

Видно от поле IV.7) на решението за откриване, прогнозната стойност на поръчката е 1 628 000 лв. без ДДС.

Според поле V.2) за участие в договарянето се кани „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД.

В подкрепа на изложените мотиви са приложени копия на следните документи:

- Свидетелство за марка с рег. № 51184 от 12.05.2005 г. извадено от Патентното ведомство на Р България. От документа е видно, че марката “ORAK ENGINEERING” е регистрирана на 14.04.2005 г. и е със срок на действие до 12.06.2013 г. Притежател на марката е „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД;

- Оферта № 2008000420/23.09.2008 г. от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД до „Студентски столове и общежития“ ЕАД (ССО) за 25 бр. „Информационна система за управление“ на стойност 29 975 лв. без ДДС;

- Проформа Фактура № 0000012899/23.09.2008 г. от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД до „Студентски столове и общежития“ ЕАД за 25 бр. „Информационна система за управление“ на стойност 29 975 лв. без ДДС;

- Договор с изх. № 998/24.09.2008 г. сключен между „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД и ССО за използване срещу възнаграждение на компютърни програмни продукти (софтуерно решение), описан в Лицензионен протокол №

12898/26.09.2008 г. Според чл. 11, възнаждението по договора е 29 975 лв. без ДДС;

- Приложение № 2 към договор № 998/24.09.2008 г. за лицензиране на информационна система. В документа са посочени хардуерните изисквания за нормалното функциониране на софтуерните продукти на „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД;
- Лицензионен протокол № 0000012898/26.09.2008 г. за 25 бр. „Информационна система за управление“;
- Лиценз № 210/2008 г. от 19.12.2008 г. издаден на МОН от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД за 36 (тридесет и шест) работни места за информационна система за управление на общежития ORAK R5 HOTEL. В документа се посочва, че под „лиценз“ се разбира единствено правото на лицензополучателя да използва софтуерното решение, собственост на „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, в общежитията, обслужващи системата на образованието и науката, само на определените и съгласувани с лицензодателя работни места, в рамките на обичайното им предназначение. Допълва се, че лицензополучателят няма право да разкодира, изменя и преработва, приспособява, размножава, възпроизвежда, преотстъпва, отдава за ползване на трети лица и разпространява софтуерната система, собственост на лицензодателя. Уточнява се, че всички съвкупни и изключителни права са запазени от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД;
- Лиценз с изх. № 018/2009 г. от 14.04.2009 г. издаден на МОН от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД за 72 (седемдесет и две) работни места за информационна система за управление на общежития ORAK R5 HOTEL. В документа се посочва, че под „лиценз“ се разбира единствено правото на лицензополучателя да използва софтуерното решение, собственост на „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, в общежитията, обслужващи системата на образованието и науката, само на определените и съгласувани с лицензодателя работни места, в рамките на обичайното им предназначение. Допълва се, че лицензополучателят няма право да разкодира, изменя и преработва, приспособява, размножава, възпроизвежда, преотстъпва, отдава за ползване на трети лица и разпространява софтуерната система, собственост на лицензодателя. Уточнява се, че всички съвкупни и изключителни права са запазени от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД;
- Уведомление от Патентното ведомство на РБългария издадено в полза на „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД. В документа се посочва, че 23.05.2013 г. на основание чл. 20, ал. 2 от ЗМГО в Държавния регистър на марките е вписано подновяване на регистрацията на марката “ORAK ENGINEERING”, с рег. № 51184 и срок на действие до 12.06.2013 г., за нов период от 10 години;
- Договор № Д01-4586/09.10.2013 г. сключен между МОН и „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД ведно с Приложение № 1 и 2. В документа се посочва, че на основание Решение № Р01-117/15.07.2013 г. за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Актуализация, подобрения и абонаментно поддържане и обслужване на софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития“ и Решение № 01-142/25.9.2013 г. за определяне на изпълнител е сключен договор за извършване на следните услуги: обновяване и настройка на лицензи; текуща поддръжка и поддръжка на сървъри, справки и обучение; развойна дейност за периода на проекта. Съгласно чл. 2.1. цената за изпълнение е 1 428 000 лв. без ДДС. В чл. 3.1. на договора е записано, че срокът на същия е 3 години от датата на подписването му. Според Приложение № 2, към момента на сключване на договора системата е внедрена в 106 общежития, поддържани от висши училища и 26 общежития, поддържани от ССО;
- Лиценз с изх. № 1626/15.04.2016 г. издаден на МОН от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД. Видно от документа, лицензът се издава по договор № Д01-4586/09.10.2013 г., сключен между МОН и „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД и касае ORAK R5 HOTEL, версия 4.1.4.117, включваща нови функционалности и възможности;

- Протокол от 10.10.2016 г. в изпълнение на договор № Д01-4586/09.10.2013 г. сключен между МОН и „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД. В протокола е записано, че МОН приема работата на „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД по договор № Д01-4586/09.10.2013 г. в пълно съответствие с изискванията на възложителя. От документа става ясно, че за срока на договора наличният лиценз ORAK R5 HOTEL, версия 4.1.4.117 е обновен до най-новата версия на ORAK R5 HOTEL, версия Общежития;

- Доклад № ДИ 1 СФ-13/13.03.2017 г. за извършена финансова инспекция на МОН от АДФИ. Финансовата инспекция е със задача проверка за законосъобразност на проведената през 2016 г. обществена поръчка с уникален номер в РОП 165-2016-22 с предмет: „Актуализация, подобрения и абонаментно поддържане и обслужване на софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития, с обновяване и разширяване на функционалности по отношение на студентското хранене“. В документа се излагат обстоятелства от представен за целите на проверката Доклад № 8088-471/26.10.2016 г. до министъра на образованието, обосноваващ провеждане на процедура на договаряне без предварително обявление за обновяване и настройка на лиценз ORAK R5 HOTEL, версия 4.1.4.117, както и изисканата с Писмо с вх. № 94-811/27.02.2017 г. информация от възложителя. В резултат на дадените разяснения и приложените доказателства, финансовата инспекция получава следната информация:

1. изграждането на информационна система за управление на студентските общежития в страната е свързано с приетата през 2008 г. Наредба за ползване на студентските общежития и столове (Наредбата). Съгласно чл. 4, ал. 6 от Наредбата, в МОН, във висшите училища, в ССО и във всяко общежитие се поддържа база данни за настанените лица чрез програмен продукт. Необходимите компютърни конфигурации, софтуер и изграждането на мрежата се осигуряват на висшите училища, съответно на ССО, от МОН;

2. с Договор № 998/24.09.2008 г. ССО закупува от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД 25 лиценза срещу заплащане на 29 975 лв. без ДДС. МОН не разполага с информация относно вида на проведеното от ССО възлагане, тъй като дружеството е самостоятелен възложител по смисъла на ЗОП;

3. с фактура № 1000001521/19.12.2008 г. МОН закупува 36 бр. лицензи срещу 36 000 лв. с вкл. ДДС по реда на чл. 2, ал. 1, т. 2 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП) /отм./. Най-ниската от трите представени оферти е на „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД;

4. „едновременно със закупуване на лицензите“ МОН възлага услуга по инсталиране, внедряване и съпровождане на софтуерни пакети за управление на 36 студентски общежития по реда на чл. 2, ал. 1, т. 2 от НВМОП (отм.) на офертата с най-ниска цена – тази на „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД. С фактура № 1000001522/19.12.2008 г. са платени 30 000 лв. без ДДС;

5. през м. март 2009 г. „възниква потребност“ от закупуване на лицензи за 60 общежития. Разходът е заплатен с фактура № 1000001775/14.04.2009 г. на стойност 60 000 лв. с вкл. ДДС по реда на чл. 2, ал. 1, т. 2 от НВМОП (отм.);

6. през м. юли 2009 г. е аргументирана потребността от поддръжка на закупените лицензи. С Договор № Д01-776/24.07.2009 г. е възложена 6-месечна поддръжка на лицензите след прилагане на чл. 2, ал. 1, т. 2 от НВМОП (отм.);

7. през м. декември 2010 г. отново е възложена 6-месечна поддръжка на лицензите с Договор № Д01-619/07.12.2010 г. след прилагане на чл. 2, ал. 1, т. 2 от НВМОП (отм.);

8. през 2013 г. след проведена процедура на договаряне без обявление с предмет: „Актуализация, подобрения и абонаментно поддържане и обслужване на софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития“ с уникален номер в РОП 00165-2013-0030, е сключен Договор № Д01-4586/09.10.2013 г. с „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД за 3 години, на стойност 1 428 000 лв. с вкл. ДДС. Възложителят е лицензиран за ползването на

новите функционалности с Лиценз № 1625/15.04.2016 г.

9. през 2016 г. е открита процедура на договаряне без предварително обявление с предмет: „Актуализация, подобрения и абонаментно поддържане и обслужване на софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития, с обновяване и разширяване на функционалности по отношение на студентското хранене” с уникален номер 00165-2016-0022. Процедурата е прекратена с Решение № РО1-1/09.01.2017 г. по съображения, свързани с изразено становище на АОП в резултат на осъществен предварителен контрол, както и с условията в поканата за участие;

10. добавянето на функционалности по контрола върху правомерното използване на субсидията за хранене в студентските столове е на стойност до 200 000 лв. от стойността на поръчката от 2016 г.

В доклада на АДФИ се посочва, че съгласно представената от възложителя „Справка за обобщена информация на извършени плащания по фактури, договори, банкови бордера и извлечение от счетоводната система към „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД във връзка със Системата за управление на студентските общежития в периода 2008-2016 г.“, заплатените от МОН услуги са на стойност 1 679 163,96 с вкл. ДДС

- Декларация за авторство от 11.10.2018 г. от управителя на „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД. В декларацията се посочва, че софтуерната система с наименование „Информационна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL“, лицензирана, внедрена и функционираща в студентските общежития към МОН и ССО е създадена от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД и компанията е единствен носител на съвкупните авторски права. Записано е, че изключителните права върху компютърната програма и техническата поддръжка не са преотстъпвани на трети лица. Потвърждава се, че авторските права върху софтуерната система и всички нейни модули, компоненти и библиотеки принадлежат на дружеството;

- Писмо с изх. № 03-577/18.10.2018 г. от МОН до АОП относно осъществяването на предварителен контрол върху процедура на договаряне без предварително обявление по чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „в“ от ЗОП с предмет: „Актуализация, подобрения и абонаментно поддържане и обслужване на софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития, с обновяване и разширяване на функционалности по отношение на студентското хранене“. В раздел I се посочва, че внедряването на централизирана информационна система за управление на студентските общежития в станата се осъществява децентрализирано, тъй като някои общежития са публична държавна собственост, а в други поддръжката се решава от специализирано държавно дружество – ССО ЕАД (търговско дружество, чийто едноличен собственик на капитала е държавата чрез министъра на образованието и науката). Твърди се, че към 2013 г. са инсталирани, внедрени и лицензирани за ползване модули за управление в 136 общежития в страната. Отбелязва се, че от 2009 г. до настоящия момент в софтуерния продукт са добавяни нови функционалности, като последните доработки на системата са от 2013 г. с цел разширяване на функционалните възможности на софтуера за нуждите на ползвателите в МОН и във връзка с въвеждането на Електронното правителство. Пояснява се, че доработката през 2013 г. е възложена с процедура на договаряне без обявление с уникален номер в РОП 00165-2013-0030 и в изпълнение на сключения договор № Д01-4586 възложителят е лицензиран за ползването на новите функционалности с Лиценз № 1625/15.04.2016 г. В документа се сочи, че след изтичане на Договор № Д01-4586/09.10.2013 г. поради необходимостта от ползване на софтуерния продукт в 145 студентски общежития в цялата страна, неговата поддръжка и възможността за промяна на функционалностите на системата, през 2016 г. МОН обявява нова процедура на договаряне без предварително обявление (00165-2016-0022), която прекратява поради отрицателно становище на АОП за избор на процедура. Допълва се, че по повод становището на АОП е иницирирана проверка

от АДФИ и от Доклад № ДИ 1 СФ-13/13.03.2017 г. е видно, че не е констатирано закононарушение от страна на МОН при внедряване на ORAK R5 HOTEL, версия Общежития. В раздел II на писмото се представя нуждата от разширяване функционалните възможности на внедрената система. Посочва се, че е установена нуждата от доработка на основния лиценз ORAK R5 HOTEL в частта за управление и сигурност в общежитията, включваща свързване на базата данни за настанените студенти към МВР, обвързване със съществуващите системи за контрол на достъпа и видеонаблюдения към системата. Отбелязва се, че положителните резултати, отчетени при управлението на студентските общежития и необходимостта от подобен механизъм за управление на студентските столове обуславят нуждата от доработка за контрол върху правомерното използване на субсидията за хранене. Сочи се, че в сегашния вид на системата има необходимост от промяна, свързана с ЕГН-та на лицата, родени след 2000 г. и от обновяване на лицензите. Необходимо е също усъвършенстване с цел генериране на справки, които не се изпълняват от съществуващия модул. В писмото е записано, че системата може да функционира в статичен вид без възлагането на разглежданата поръчка, но няма да отговаря на потребностите на възложителя. В раздел III на писмото са изложени мотиви за избора на процедура.

Извършени проверки от АОП в електронни публични регистри (когато е приложимо):

Извършена справка в Регистъра на обществените поръчки (РОП) установи следното:

- през 2013 г., с Решение Р01-117 от 15.07.2013 г. възложителят стартира процедура на договаряне без обявление по чл. 90, ал. 1, т. 3 от ЗОП (отм.) с предмет: „Актуализация, подобрения и абонаментно поддържане и обслужване на софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития“. Изпълнението е възложено на „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД с договор № 01-4586 от 09.10.2013 г. на стойност 1 428 000 лв. с вкл. ДДС. В РОП е налична информация, че изпълнението на договора е приключило на 11.11.2016 г. Информация за процедурата се съдържа в Регистъра под уникален номер 00165-2013-0030;

- през 2016 г. възложителят стартира процедура на договаряне без предварително обявление по чл. 79, ал. 1, т. 3 от ЗОП с предмет: „Актуализация, подобрения и абонаментно поддържане и обслужване на софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития, с обновяване и разширяване на функционалности по отношение на студентското хранене“, открита с Решение № Р 01-153 от 08.12.2016 г., с прогнозна стойност 1 356 666,67 лв. без ДДС. В РОП е публикувана информация за прекратяването на процедурата на 23.01.2017 г. Процедурата е вписана в Регистъра под уникален номер 00165-2016-0022.

Изводи:

С разглежданата процедура на договаряне без предварително обявление се възлагат услугите по актуализация, подобрения, обновяване и разширяване на функционалностите на софтуерна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL, версия Общежития, както и абонаментното поддържане и обслужване на системата за период от три години. В решението за откриване на процедурата се уточнява, че поръчката предвижда доработка на системата и въвеждане на нови функционалности, необходими за: управление на сигурността в общежитията чрез свързване на базата данни за настанените в общежитията лица със системата на МВР; обвързване на съществуващите в общежитията системи за контрол на достъпа и видеонаблюдение със системата на МВР; генериране на справки за дължим и платен наем (включително начин на плащане), дължими и платени нощувки (включително начин на плащане), издадени сметки по името на студента, регистрираните услуги (включително

издадени сметки и начин на плащане), отчет на услугите по името на студента. Наред с изброените по-горе функционалности, които следва да бъдат доработени, през бъдещия тригодишен период системата за управление на ученическите общежития следва да бъде разширена, като се разработи и внедри модул, включващ функционалности за контрол върху правомерното хранене в студентските столове. В мотивите на възложителя се излага тезата, че поради наличието на изключителни права, дейностите по доразвиване (функционално и модулно) на системата, поддържането и обновяването ѝ, преработването и приспособяването ѝ и др. могат да бъдат изпълнени само от поканеното лице и в тази връзка за възлагането на поръчката е приложимо основанието по чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „в“ от ЗОП.

Прилагането на избраното правно основание е свързано с условието поканеното в договарянето лице да е носител на изключителни права, включително на права на интелектуална собственост. Съгласно чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), компютърните програми са обект на авторско право, а негов носител е лицето, в резултат на чиято творческа дейност е създадено произведението. От представената декларация за авторство от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД от 11.10.2018 г. става ясно, че софтуерната система „Информационна система за управление на студентски общежития ORAK R5 HOTEL“, лицензирана, внедрена и функционираща в студентските общежития към МОН и ССО е създадена от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД и компанията е единствен носител на съвкупните авторски права върху софтуерната система и всички нейни модули, компоненти и библиотеки. В документа е записано, че изключителните права върху компютърната програма и техническата поддръжка не са преотстъпвани на трети лица. С оглед на посоченото и в съответствие с разпоредбите на ЗАПСП се приема, че възлагането на актуализация, подобрения и абонаментно поддържане на лицензираната софтуерна система „ORAK R5 HOTEL“ на лице, различно от „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД би довело до нарушаване на защитени от закона права.

Наред с горното, законосъобразното прилагане на избраното правно основание е свързано и с условието да не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция да не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката. Видно от изложената фактическа обстановка и представените доказателства, информационна система „ORAK R5 HOTEL“ е внедрена в студентските общежития през 2008 г., в резултат на закупени от МОН и ССО лицензионни права. Съгласно лицензните условия за ползване, „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД предоставя за неограничен срок от време правото на ползване на системата „ORAK R5 Hotel“ на възложителя. От приложените лицензи става ясно, че лицензополучателят няма право да декодира, изменя, размножава, отдава за ползване от трети лица и разпространява софтуерните продукти, предмет на договора. Предвидено е, че правото на лицензионно ползване на продукта може да отпадне при нарушение от страна на лицензополучателя на авторските права на лицензодателя и клаузите на договора за запазване на търговска тайна. Дейностите по доразвиване (функционално и модулно) на системата, поддържането и обновяването ѝ, преработването и приспособяването ѝ, ползването ѝ от трети лица и др. са изключително право на автора и дружеството не е предоставило на други лица правата за програмен сервиз, поддържане и актуализиране на информационната система „ORAK R5 HOTEL“, версия Общежития, както и на правата си върху търговската марка „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“. От посоченото може да се направи заключение, че за възлагане на поддръжката, отстраняването на несъответствия, обновяването и развитието на съществуващата система, отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката, а е резултат от спецификата на възлаганите услуги. Същевременно, системата е внедрена посредством придобиване на лицензионни права. В мотивите на възложителя се сочи, че притежаваните лицензи позволяват функционирането ѝ в статичен вид,

но без възлагането на предмета на настоящото договаряне системата не би отговаряла на потребностите на възложителя, което налага доработването на софтуерните функционалности. В тази връзка е необходимо да са налице обосновани аргументи, че посоченият продукт е най-подходящ за специфичните нужди на възложителя. Предвид закупуването на 36 бр. лицензи през 2008 г., за които са платени 36 000 лв. с вкл. ДДС, и актуализирането, обновяването и функционалното допълване съгласно нуждите на възложителя на изграждащите системата лицензи (за което е предвидена сумата от 1 428 000 лв. с вкл. ДДС през 2013 г. и 1 628 000 лв. без ДДС по настоящото договаряне), възниква въпросът дали посредством разширяването на възможностите на системата не се постига фактическата подмяна на първоначалния продукт с нов, което предполага спазването на общия ред за възлагане.

Правомерното прилагане на чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „в“ от ЗОП е обвързано и с условието правата, които служат като основание възложителят да не прилага общия ред за възлагане, да са възникнали законосъобразно. В конкретния случай, внедряването на софтуерната система е свързано със закупуването на 36 бр. безсрочни лицензи за информационна система за управление на студентски общежития и едновременно с това възлагане на услуга по внедряване на 36 работни места на същата информационна система от същия доставчик - „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД. От предоставената информация е видно, че двете дейности са възложени поотделно по реда на чл. 2, ал. 1, т. 2 от действащата към онзи момент НВМОП (отм.), съгласно който при поръчки за доставки или услуги на стойност от 15 000 до 30 000 лв. без ДДС възложителят е длъжен да събере минимум три оферти. Избраният за изпълнител „ОРАК ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД е предложил най-ниската от разгледаните три ценови оферти. В приложения доклад на АДФИ се отбелязва, че закупуването на лицензи и внедряването на системата в 36 работни места, макар и възложени поотделно, по своята същност са системно свързани помежду си. В документа е записано, че за внедряването на софтуера през 2008 г. възложителят е избрал ред за провеждане на обществена поръчка, който с оглед стойността на свързаните услуги, се явява несъстоятелен. Предвид изложеното, от приложените документи не може да се приеме за доказано, че първоначалното придобиване на информационната система посредством закупуването на лицензи, въз основа на което в процеса на експлоатация се налага увеличаване на техния брой и функционалното им разширяване по изисквания на възложителя, е извършено в съответствие с приложимите към онзи момент правила за възлагане на обществени поръчки.

* **Забележка:** Съгласно чл. 229, ал. 2 от ЗОП с контрола по чл. 233 от ЗОП се оказва методическа помощ за законосъобразност при възлагането на обществени поръчки. Когато законосъобразното прилагане на избраното правно основание не е безспорно доказано при контрола и процедурата завърши със сключване на договор, АОП уведомява органите по чл. 238, ал. 1 от ЗОП (чл. 135, ал. 3 от ППЗОП).
